

**Verslag van Atelier Beroepstrots: “Erop af!”
met Barend Rombout
27 oktober 2010, Rotterdam**

door Jan Prij

Pleidooi voor een offensieve aanpak in de hulpverlening

Op 27 oktober 2010 vond een boeiende presentatie en discussie plaats naar aanleiding van de ervaringen van Barend Rombout van Bureau Frontline, gemeente Rotterdam. Volgens Rombout ontlenen veel organisaties in de hulpverleningsketen hun bestaansrecht aan het vakkundig ‘rondpompen’ van mensen zonder dat er daadwerkelijk vooruitgang wordt geboekt. Door verblijf in justitiële inrichtingen kan het zelfs van kwaad tot erger gaan doordat crimineel groepsgezag wordt aan- in plaats van afgeleerd.

De vraag die bij dit atelier in Rotterdam centraal stond was: Hoe kan het anders?

De missie van Barend Rombout is om beweging te krijgen in achterstandswijken in Rotterdam. Hierin wordt hij ondersteund door een aantal professionals, wijkinterventieteams en een onderzoeksgroep, de veldacademie (een samenwerkingsverband met de Erasmus Universiteit en de TU Delft).

Op deze veldacademie in Rotterdam-Zuid, gericht op het goed in kaart brengen van de problemen (zoals eenzaamheid/isolement armoede, schulden, criminaliteit) en het oppakken van de signalen van buiten, hield Rombout een gepassioneerd betoog over hulpverlening in de stad en hoe het beter kan.

Barend Rombout werkte vijftientig jaar bij de politie en tien jaar bij de gemeente Rotterdam van waaruit hij in 2006 een eigen bureau Frontline oprichtte. Veel organisaties kenmerken zich volgens hem door een ‘afwachterende, in zichzelf gekeerde houding waarbij signalen van buitenaf zoveel mogelijk worden genegeerd.’ Maar zo’n manier van werken is dodelijk voor de motivatie van medewerkers en funest voor de lotgevallen van burgers waar de organisaties zich om zeggen te bekommeren. Bovendien zijn organisaties in de hulpverleningsketens slechts verantwoordelijk voor kleine deelproblemen, maar voelt niemand zich verantwoordelijk voor het geheel. Ze leunen daarbij ook nog eens te veel op de ‘bureaucratische competenties’ van betrokkenen (zoals het goed kunnen invullen van formulieren) die juist niet of onvoldoende aanwezig zijn bij de betrokkenen.

De huidige opzet van de jeugdhulpverlening is volgens Rombout dan ook een recept voor repeterende ellende. Iedereen wordt in de ‘hiërarchie van de zorgketen geperst’ zonder samenhangend idee voor een totale oplossing op maat die de betrokken personen werkelijk verder zou kunnen helpen.

Rombout is met name pessimistisch over de situatie in de justitiële jeugdinstellingen. De investeringen in geld zijn enorm (zo'n twee ton per persoon per jaar), maar de resultaten bedroevend. Veruit de meerderheid valt terug in het oude criminele gedrag: de justitiële inrichting zelf blijkt daar overigens een goede voedingsbodem voor te zijn. Ook kan het zijn dat door het langs elkaar heen werken van de instanties, door traag reageren van bijvoorbeeld een leerplichtambtenaar, de raad van de kindbescherming of de officier van justitie, de hulpverlening soms gewoon echt te laat komt. Frontline probeert daarentegen actief op basis van huisbezoeken de problemen op te zoeken en op te lossen. Daarnaast bieden ze onder meer met intensieve Ouder-Kind programma's, door in samenwerking met scholen, te werken aan structurele oplossingen die de zelfredzaamheid en de weerbaarheid van probleemgezinnen vergroten.

Volgens sommigen gaat Bureau Frontline te ver met zijn bemoeizicht. Maar volgens Rombout staan resultaat, respect voor elkaar en duidelijke afspraken op maat met betrokkenen centraal. Uiteindelijk is dat veel meer waard dan een achter het bureau verzonden papieren oplossing die niet blijkt te werken of een typisch geval van *too little* and *too late* blijkt te zijn.

Aanboren en versterken met bronnen van beroepstrots

De goede en herkenbare praktijkvoorbeelden die Rombout gaf, maakte onder de aanwezigen de ruimte vrij om vrijmoedig over hun eigen beroep en professionele roeping in gesprek te gaan.

Precies dat is ook de bedoeling van de Ateliers Beroepstrots: het via voorbeeldverhalen aanboren en versterken van bronnen van beroepstrots. In de levendige discussie die volgde op de inleiding van Rombout ging het veel over de vraag hoe je als hulpverlener effectief kunt zijn. Elementen daaruit waren: organiseer gesprekken met betrokkenen, neem mensen en hun problemen serieus, ga op problemen af en wacht niet af, werk oplossingsgericht en wees creatief in het smeden van coalities, spreek vooraf duidelijke spelregels af met betrokkenen, durf eerlijk te zijn over wat je van elkaar verwacht en laat als professional niet over je heen lopen. Ook uit de vrijgekomen verhalen van de bezoekers aan het atelier in Rotterdam sprak een vrijmoedige professionele betrokkenheid en bevlogenheid

Nieuwsgierig geworden?? Kom ook eens langs bij een van de andere Ateliers bij u in de buurt!